

Men saa vil man maaske hævde, at det er dog en Trøst, at vi have faaet sat Tallet 8 som Grænse for Skatten, den Grænse, hvorover man ikke kan komme uden Regeringens Bemyndigelse. Ja, maa jeg dertil bemærke, at man kunde da ogsaa paa den anden Side gøre gældende, at det kan have sine Betæneligheder at opstille et saadant Tal, der meget let trindt om i Kommunerne vil blive opfattet som passende Standard, hvortil det gælder hurtigst muligt at naa, saaledes at ethvert Kommuneraad maatte anse det som Maal for, at det var paa Højde med Tidens og Udviklingens Krav, at det hurtigst muligt naaede op til disse 8 pCt.; og under Henvisning til de Skatteprocenter, som man opererer med i Lolland-Falsters Stift f. Eks., og som jeg nys nævnede, vil man jo kunne se, hvad det betyder. Men dernæst er der ogsaa at bemærke, at de 8 pCt. for den kommunale Skatteprocent betyde allerede nu en Ligningsprocent som 12 à 14, og at der endvidere maa regnes med, at denne under Fremtidens Kommunestyre ved en stærkere Udnyttelse af Adgangen til Tillæg til og Fradrag fra den virkelige Indtægt og ved stærkere Udnyttelse af Kildebeskatningsbestemmelserne, selv om den nuværende fri Skønsgrænse opretholdes, vil i Tidens Løb vokse adskilligt, maaske indtil en Ligningsprocent af 16 à 20. — Men ganske vist, der kan hævdes: En Grænse have vi dog, i hvert Fald indtil Regeringen mulig maatte gøre den illusorisk, en Grænse af 8 pCt., udover hvilken man ikke kan komme. Der maa man imidlertid ikke glemme, at Kommunernes økonomiske Selvopholdelsesdrift altid vil diktere dem et vist Maadehold i Anvendelsen af Skatteskruen, thi hvis man drejede paa Skatteskruen efter en ganske urimelig Maalestok, vilde der altid findes Kommuner, som vilde se deres Fordel ved at operere med en forholdsvis lav Skatteprocent for derved at fungere som en Slags Frihavn for de Medborgere, hvem Livsens Ondskab i Form af en høj Skatteprocent forbitrede Tilværelsen i den Grad, at de foretrak at ryste deres hidtidige Hjemstedskommunes Støv af Fødderne for at søge hen til en Havn, der opererede med lavere Afgifter. Og som en saadan Frihavn for de Medborgere, der have sukket under Skatteskruens Tryk, have vi her i Landet Hovedstaden, der derved faar Adgang til i end højere Grad end hidtil at komme til at fungere som et uforholdsmæssigt Hoved paa et spinkelt og maaske i Tidernes Løb udmarvet Legeme.

Man har saa villet hævde, at Hensynet til de andre vigtige Opgaver, der ligge for til Løsning, og Hensynet til en eventuel storpolitisk Kamp skulde kunne diktere mig den vidtgaende Resignation, som unøgtelig maatte til, for at jeg skulde slutte mig til en Ordning, der synes mig i alle Henseender saa utilfredsstillende som den her foreliggende. Jeg skal ikke komme dybt ind paa den Side af Sagen. Men jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, at Valgretsspørgsmaalet er jo i sig selv et stort Maal, en stor Opgave, vel en af de betydningsfuldeste, der have ligget paa Rigsdagens Bord siden Grundlovens Givelse, saa at man ikke ensidig bør vurdere denne som et Middel eller som en Bro ind til en loyal Forhandling om de andre foreliggende vigtige Spørgsmaal. Men derimod havde jeg haabet og troet, at Valgretssagen skulde kunne komme til at fungere som Bro til den Sammenslutningspolitik, Samlingspolitik eller Samarbejdets Politik, hvad man nu vil kalde den, som alle Dage har staaet for mig som et attraaværdigt Maal, en Samlingspolitik, der skulde eje Betingelser for at omfatte alt det sunde, fremskridtsvenlige Maadehold indenfor vort Samfund, og en Samlingspolitik, indenfor hvis Rammer der burde være naturlig Plads for den Jordbrugerklasse, som med det her foreliggende Kompromisforslag frivillig, eller om man vil, højsindet sætter sig selv ud af Spillet i Kommunestyret, og som selvfølgelig ogsaa dermed maa være sig bevidst, at med dette Forslags Vedtagelse vil dens politiske Stortids Dage stunde mod deres Afslutning. Men den Form, under hvilken man her søger Spørgsmaalet løst, har hos mig kuld kastet Forventningen om, at dette Spørgsmaals Løsning skulde komme til at repræsentere Gennemgangsleddet til Oprækning af naturlige politiske Delingslinier indenfor vort Samfund eller til Etablering af en Samlingspolitik som den, jeg nu nævnede. Thi ingen skal faa mig til at tro, at det er den privilegerede Valgret til Amsraadene, som under den nu foreliggende politiske Situation skulde kunne fungere som den solide Nagle, der forenede til et solidt Hele, hvad der af fremskridtsvenligt Maadehold indenfor vort Samfund hører sammen. Hvis derfor Kompromisforslaget, som det her ligger for, er Udtrykket for, i hvilken Grad jeg er henvist til at regne med, at Løsningen af de andre vigtige politiske Spørgsmaal, der staa paa Dagsordenen, vil komme til at afvige fra, hvad jeg anser for det rette,